

T.C. TİCARET BAKANLIĞI
İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü
Yeşilköy/İSTANBUL

Konu: Müdürlük Emrindeki NCTS Tedbirleri Hk.

İlgi: Muratbey Gümrük Müdürlüğü E-10243411-100-00078395795 sayılı, Müdürlükleri denetimi altında yer alan antrepolar ile Tespit Sözleşmesi imzalamış olan Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirlerine gönderilen “126-G-2022/627-NCTS Tedbirleri” konulu yazısı

Bağlantımız Muratbey Gümrük Müdürlüğü'nün ilgede kayıtlı yazısında 26.09.2022 tarihinden itibaren uygulanmasına başlanmak üzere “Bölge Müdürlüğünden alınan 16.09.2022 tarihli, 78264290 sayılı yazıları eki Ticaret Başmüfettişi Lütfi UYANIK ve Ticaret Müfettişi Göksel ÇETİNKOL'dan alınan 16.09.2022 tarihli 78226159 yazıları ile alakalı olarak 2022/32 sayılı düzenlenen Müdürlük emri “... Mevcut NCTS sistemindeki bu kontrol açıklığından faydalanarak çok ciddi hazine kayıplarına sebebiyet verilmesi nedeniyle yeni bir düzenleme yapılmaya kadar bundan sonra yapılacak işlemlerde aynen aşağıda belirtildiği şekilde işlem yapılması gerektiği belirtilmektedir:

- Ortak transit rejimi (T1/T2) kapsamında Türkiye gümrük bölgesine gelen, eşya cinsi; electrical goods, s mop, v mop, controller, e.machine veya herhangi buna benzer genel tanımlarla tanımlanmış eşyanın en azından 6'lı bazda gümrük tarife alt pozisyonunu belirtecek şekilde eşya tanımının transit refakat belgesinde yer alması, ya da T1/T2 belgesine ekli fatura/çeki listesi bulunması eğer bunlardan herhangi birinin bulunmaması durumunda eşyanın kırmızı hatta sevk edilerek, eşyanın kalem bilgisi/fatura ve eki belgeler ile karşılaştırılarak eşya cinsinin ve miktarının tespit edilip eşya cins ve nevine yer verilerek tutanağa bağlanması,
- Ortak transit rejimi (T1/T2) kapsamında Türkiye gümrük bölgesine gelen eşyanın birden fazla kalemden oluşmasına rağmen beyan edilirken 1 kalem beyan edildiği diğer kalemlerin beyan edilmediği sadece kap ve kg bilgisinin yer aldığı görülmüştür ancak ortak transit rejimi kapsamında ülkemize sevk edilen eşyanın hareket gümrük idaresi aynı zamanda ihracatın yapıldığı yer olup, eşyaya ilişkin her türlü bilgi ve belgenin beyan ekinde bulunmasına rağmen ülkemizde bu birden fazla kalemin bulunduğu transit işleminde tek bir kalemin beyan edilmesi hususunda herhangi bir ekstra bilgi istenmemesinin olağan bir durum olarak karşılandığı bu durumun, T1/T2 belgesindeki kayıtlar ile fatura vb. ile fiili yapılan sayımlarda tespit edilen eşyanın karşılaştırma yapılmasına imkan vermediği bu nedenle T1/T2 belgesi kapsamında ülkemize transit gelen eşyanın birden fazla kalemden oluşmasına rağmen sistemde 1 kalem olarak beyan edilmesi durumunda, belge ekinde muhakkak çeki belgesi ve fatura bulunması aksi durumda eşyanın kırmızı hatta sevk edilerek, eşyanın kalem bilgisi/fatura ve eki belgeler ile karşılaştırılarak eşya cinsinin ve miktarının tespit edilip eşya cins ve nevine yer verilerek tutanağa bağlanması,
- Ortak transit/ulusal transit/TIR karnesi kapsamında transit eşyayı taşıyan dorsenin halat, mühür, branda vb. yerlerinden oynama/uygunsuzluk ile perçin yerine vidalama yapılan durumlarda eşyanın tam tespite sevk edilerek, eşyanın kalem bilgisi/fatura ve eki belgeler ile karşılaştırılarak eşya cinsinin ve miktarının tespit edilip eşya cins ve nevine yer verilerek tutanağa bağlanması,
- NCTS kapsamında varış gümrük idaresinde sarı hat/kırmızı hat kapsamında işlemler yapılırken sistemdeki kalem açıklamaları ile sunulan fatura vb. belgelerin birbiri ile karşılaştırmalı olarak

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.

kontrol edildikten sonra uygunluk bildirimini (DES CON) yapılması,

- Bu işlemlerin ilgililere duyurulup, ilgili gümrük personeli (muayene memuru, gözetim memuru, tescil memuru vb.) ile sarı hattan transit sonlandırma işlemi yapan YGM'lere tebliğ edilmesi,
- Bu uygulamaya (Merkez teşkilatı tarafından yeni bir düzenleme yapılmaya kadar) olası mükellef şikâyetlerini önlemek ve belge eksiklerinin tamamlanabilmesine imkan verilebilmesi amacıyla 26.09.2022 tarihinden itibaren başlanması, hususlarında gereken dikkat ve özenin gösterilerek gereğinin yapılması talimatlandırılmıştır."

Yukarıda yer alan Müdürlük Emrinin gerek Gümrük mevzuatına uygunluğu gerekse pratikte uygulanabilir olup olmadığı ile her hâlükârda idare tarafından uygulanmasında ısrar edilmesi halinde ortaya çıkaracağı sıkıntılar aşağıda maddeler halinde belirtilmiştir.

1. Ortak transit/ulusal transit/TIR karnesi kapsamında transit eşyayı taşıyan dorsenin halat, mühür, branda vb. yerlerinden oynama/uygunsuzluk ile perçin yerine vidalama yapılan durumlarda eşyanın tam tespiti sevk edilerek, eşyanın kalem bilgisi/fatura ve eki belgeler ile karşılaştırılarak eşya cinsinin ve miktarının tespit edilip eşya cins ve nevine yer verilerek tutanağa bağlanması işlemleri hali hazırda antrepolarında görevli YGM Yardımcıları tarafından icra edilmekte olup, bu hususlarla ilgili herhangi bir olumsuz durumun tespiti halinde YGM veya YGM yardımcıları tarafından derhal gümrük idaresine bilgi verilmekte ve alınan talimata göre hareket edilmektedir. Bu nedenle Müdürlük emrinin bu konudaki, talebi hali hazırda YGM veya YGM yardımcıları tarafından yerine getirilmektedir.

2. Ortak transit rejimi (T1/T2) kapsamında Türkiye gümrük bölgesine gelen eşyanın;

- Kayıtlı olduğu Transit Refakat Belgesinde eşyanın en azından 6'lı bazda gümrük tarife alt pozisyonunu belirtecek şekilde eşya tanımının transit refakat belgesinde yer alması, ya da T1/T2 belgesine ekli fatura/çeki listesi bulunması gerektiği bunlardan herhangi birinin bulunmaması halinde eşyanın kırmızı hatta (fiziki muayene) sevkinin sağlanması,

- Birden fazla kalemden oluşmasına rağmen Transit Refakat Belgesinde (sistemde) 1 kalem olarak beyan edilmesi durumunda, belge ekinde muhakkak çeki belgesi ve fatura bulunması aksi durumunda eşyanın kırmızı hatta (fiziki muayene) sevkinin sağlanması, hususları ise hem Gümrük mevzuatının YGM'ne yüklediği görevler arasında olmaması, hem de mevcut YGM Sisteminin bu tür verilerin girişinin yapılmasına fiziki ve teknik anlamda el vermemesinin yanı sıra mevcut antrepo araç ve eşya trafiği açısından da mümkün bulunmamaktadır. Şöyle ki;

Antrepolara eşya getiren araçların sevk işleminin YGM Yardımcıları tarafından yapıldığı düşünüldüğünde, yukarıda belirtilen işlem sürecinin de YGM yardımcıları tarafından yerine getirilmesinin öngörüldüğü anlaşılmaktadır. Ancak antrepoya eşya getiren araçlarla ilgili olarak birinci maddede belirtilen eksikliklerin tespiti halinde;

- Transit Refakat Belgesi kapsamı eşyanın antrepoya boşaltılmasına izin verilemeyeceğinden gerek antrepo işleticilerinin gerek taşıma şirketlerinin ciddi zaman kaybına uğrayacağı,

- Taşımacıların bir kısmının yabancı şirketler olması, aynı şekilde şoförlerin yabancı olması ve bir kısmının da Türkçe dahi konuşmıyor olması nedeniyle kargaşaya yol açacağı, hizmet alan (taşıyıcı, eşya sahibi) ve hizmet veren (antrepo işleticisi, YGM) arasında gereksiz ihtilaflara neden olacağı, bir gün içerisinde bir antrepoda sadece bir araçta bile bu tür bir ihtilafın baş göstermesi halinde bu hususun antrepodaki diğer işlemleri ciddi yönde olumsuz olarak etkileyeceği aşikardır.

- Aynı antrepoya boşaltılacak eşyanın farklı alıcılarının bulunması halinde, bu alıcılardan herhangi birine ait eşyada yukarıda belirtilen eksikliklere dayalı olarak kırmızı hatta yönlendirme gereği olduğunda, (bu kırmızıya yönlendirme sürecinin; YGM Yardımcısının durumu tespit etmesi, gümrük idaresine bu durumu bildirir dilekçe vermesi, görevli muayene memurunca eşyanın tam tespitinin yapılmasının 2-3 gün sürebileceği) transit refakat belgesi tek olduğu için bilgileri doğru olan firmanın da eşyasının araç üzerinde bekleyeceği, bu durumun belgeleri uygun olan firmaların da mağduriyetine neden

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.

olacağı ve bu mağduriyete bağlı olarak antrepo işleticisi ve YGM Yardımcıları üzerinde baskı oluşturacağı aşikardır.

- NCTS sarı hat kapamalarında YGM veya YGM Yardımcısı tarafından sadece kap ve kilogram bilgisi görülebilmektedir. Fatura bilgileri ve fatura numaralarını ise görememektedirler. Kap ve kilogramın uygun olması halinde ilgili T2'leri gümrüğe teslim etmeden önce kapaması yapılmaktadır.

- NCTS Kırmızı hat kapamalarında ise kapama işlemini; Nakliyeciyi kırmızıya düşen T2 Belgesini YGM veya YGM Yardımcısından teslim alarak, gümrükte sistemin atadığı memura götürmektedir. Ancak işlemin kırmızıya düşmesi antrepo beyannamesi verilmesini engellemektedir. Dolayısıyla Antrepo beyannamesi onaylanmış bir eşyanın antrepoya alınmasında bir engel kalmamaktadır. Kırmızıya düşen eşyanın ilgili memur tarafından fiziki muayenesi yapılmakta ancak, Kırmızıya düşen T2'de YGM veya YGM Yardımcısı tarafından bir işlem yapılmasına sistem izin vermemektedir.

3. NCTS kapsamında varış gümrük idaresinde sarı hat/kırmızı hat kapsamında işlemler yapılırken sistemdeki kalem açıklamaları ile sunulan fatura vb. belgelerin birbiri ile karşılaştırılmalı olarak kontrol edildikten sonra uygunluk bildirimini (DES CON) yapılması hususunda;

Ortak Transit Rejimi hükümleri kapsamında antrepolara gelen eşyayı temsil eden Transit Refakat Belgesinde beyanın kontrol türü sarı hat (belge kontrolü) olanların sonlandırma işlemleri, antrepolarda görevli YGM Yardımcıları tarafından yapılmaktadır.

Antrepo rejimine tabi tutulmak üzere antrepoya gelen eşyayı temsil eden Transit Refakat Belgeleri, hareket gümrük idaresinin bulunduğu ülkeye ve/veya düzenlendiği ülkeye göre farklı dillerde hatta farklı alfabelerde (İngilizce, Fransızca, Almanca, Yunanca vb.) düzenlenebilmektedir. Ekte yer alan Transit Refakat Belgesinden de görüleceği üzere YGM Yardımcıları tarafından;

- Transit Refakat Belgesindeki (sistemde) kalem açıklamaları ile sunulan fatura vb. belgelerin birbiri ile (eşya cinsi, tanımı bağlamında) karşılaştırmasının yapılmasının,

- Eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelinde sınıflandırılması gereken gümrük tarife alt pozisyonuna ilişkin bir değerlendirme (görev alanında yer almaması bağlamında) yapılması mümkün bulunmamaktadır. En önemlisi antrepoya eşya getiren araç ve araçtan antrepoya aktarılacak olan eşya ile ilgili olarak YGM veya YGM yardımcıları tarafından iki tür tespit yapma ve bu tespitlerle ilgili bilgilere girme imkanı bulunmaktadır. Bunlardan;

- Bir tanesi fiziki tespit denilen, aracın mühür, branda, halat, kasa gibi durumlarında bir uygunsuzluk bulunup bulunmadığı, ibraz edilen evraklarda yer alan mühür numarasının, eşyanın kap adedi, kaplar üzerindeki etiketlerde yer alan bilgilerin, fiziki durumla karşılaştırılarak bir uyumsuzluk olup olmadığı hususlarının tespiti,

- İkincisi ise, sağlam ve hasarsız olduğu tespit edilen kap içindeki eşyaya ilişkin bilgileri, kendilerine ibraz edilen belgelerde yazılı bilgileri esas alarak bir nevi "beyan esas alınarak" yapılan tespittir ki, YGM veya YGM yardımcıları tarafından "beyan esas alınarak" yapılan bu tespitlerin, bizzat kaplar açılarak bir muayene memuru gibi tespit etmesi yasal olarak ta, fiziki olarak ta mümkün bulunmamaktadır.

Bu nedenle, YGM veya YGM yardımcıları tarafından "beyan esas alınarak" yapılan tespitlere göre sisteme girilen bilgilerle belgelerdeki bilgileri karşılaştırmanın bir yararı olmayacaktır. Çünkü YGM tarafından sisteme girilecek bu tür bilgiler zaten beyan sahibinin beyanı olacaktır.

Yazımız konusu hususların değerlendirilmesini arz ederim.

Serdar KESKİN

**İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı**

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.